

Schématické značky prvků

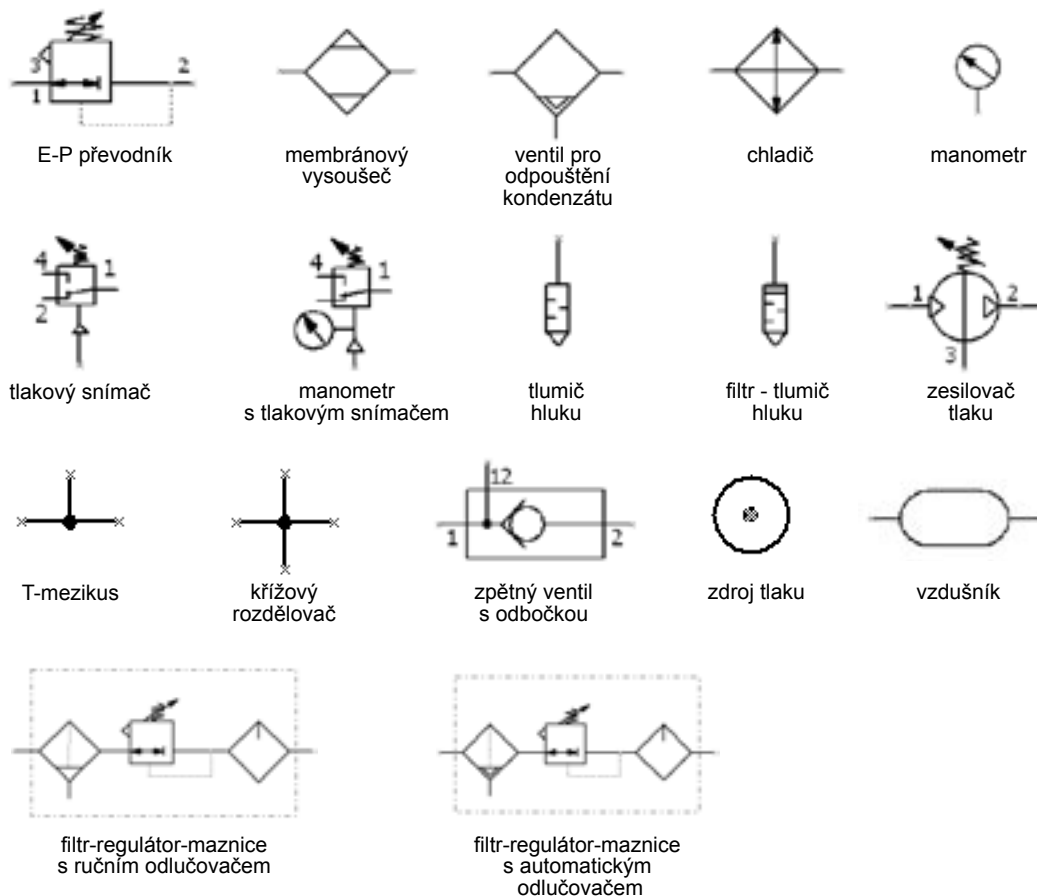
Značky prvků tekutinových mechanismů, pro kreslení funkčních schémat zapojení jejich obvodů, jsou stanoveny normou ISO 1219. Tato norma platí pro prvky používané jak v hydraulických, tak i v pneumatických obvodech. Symboly znázorňují pouze funkci daného prvku, nikoliv jeho konstrukční řešení. Např. nerozlišují mezi klasickým válcem s pístem a membránovým válcem.

Přístroje pro úpravu stlačeného vzduchu

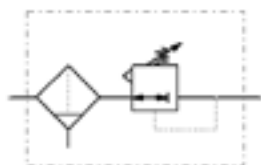
Základ značky pro filtry a přístroje pro přimazávání stlačeného vzduchu tvoří kosočtverec. Přívod stlačeného vzduchu do přístroje je naznačen vlevo, výstup stlačeného vzduchu z přístroje je naznačen vpravo. Funkce přístroje je naznačena symboly uvnitř kosočtverce. Základ značky pro regulátory tlaku tvoří čtverec. Přívod stlačeného vzduchu do regulátoru tlaku je naznačen uprostřed levé strany čtverce, výstup regulovaného tlaku vzduchu je naznačen uprostřed pravé strany čtverce.

Směr průtoku vzduchu nebo tepla je naznačen šipkou. Pružina je naznačena klikatou čarou. Šipka nakreslená šikmo přes symbol pružiny naznačuje možnost změny jejího předpětí.

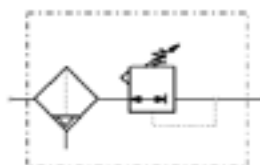
1. Jednotky pro úpravu vzduchu

9. Znázornění pneumatických obvodů

filtr-regulátor
s ručním
odlučovačem

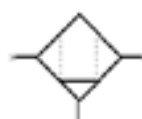
filtr-regulátor
s automatickým
odlučovačem

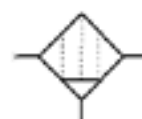
filtr s ručním
odlučovačem

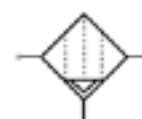
filtr s automatickým
odlučovačem

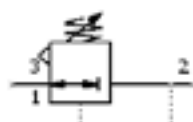
mikrofiltr
s ručním
odlučovačem

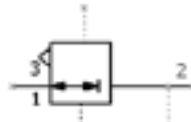
submikrofiltr
s ručním
odlučovačem

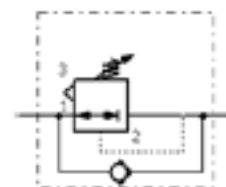
submikrofiltr
s automatickým
odlučovačem

regulátor tlaku
s odvzdušněním

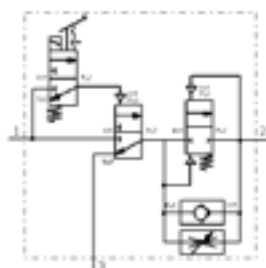
přesný regulátor tlaku
vzduchem ovladaný

regulátor tlaku
s vestavěným zpětným
ventilem

maznice

dvoustupňový
ventil

3/2 ruční ventil

2. Tlakové a vakuové snímače

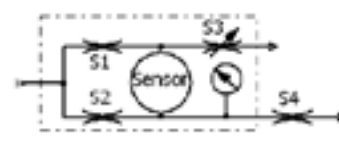
tlakový snímač

manometr
s tlakovým snímačem

digitální
tlakový/vakuový
snímač

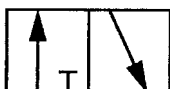
pneumatický
odměřovací sensor

3. Elektromagnetické ventily

Základní značkou ventilu pro řízení směru proudu vzduchu je čtverec. Počet poloh ventilu se naznačuje odpovídajícím počtem spojených čtverců.

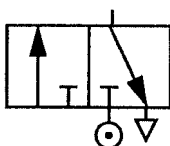

Šipky uvnitř čtverců naznačují směr proudění média. Značka „T“ ve čtverci znamená uzavření příslušného kanálu.

Přívod vzduchu do ventilu a výstup vzduchu z ventilu se kreslí k tomu čtverci, který odpovídá poloze ventilu v klidovém stavu. Přívod vzduchu do ventilu a výfuk vzduchu z ventilu je vždy na spodní straně čtverce, výstup vzduchu z ventilu je vždy na horní straně čtverce.

Pro zdroj stlačeného vzduchu je použita značka , značka pro výfuk bez tlumení hluku.

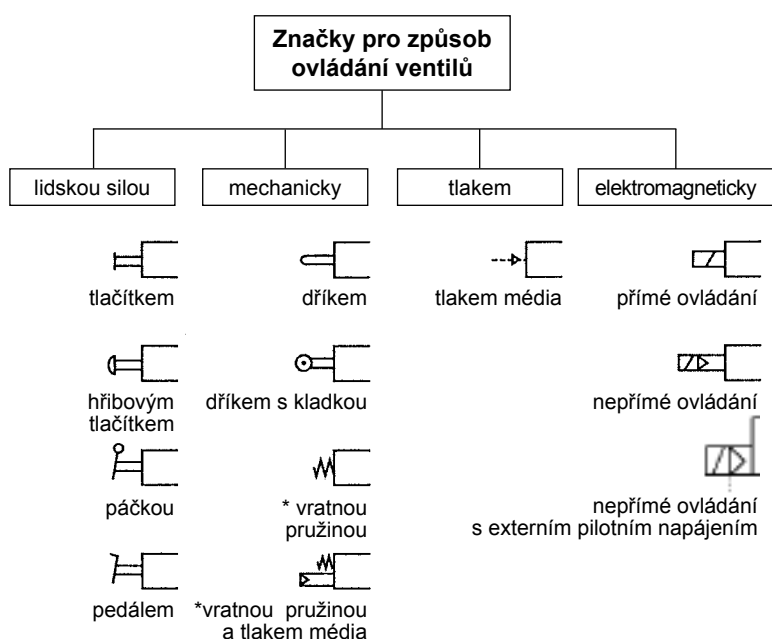
Představíme-li si značku vodorovně posunutou, získáme další možnou polohu zapojení ventilu.

9. Znázornění pneumatických obvodů

Značky pro způsob ovládání ventilů

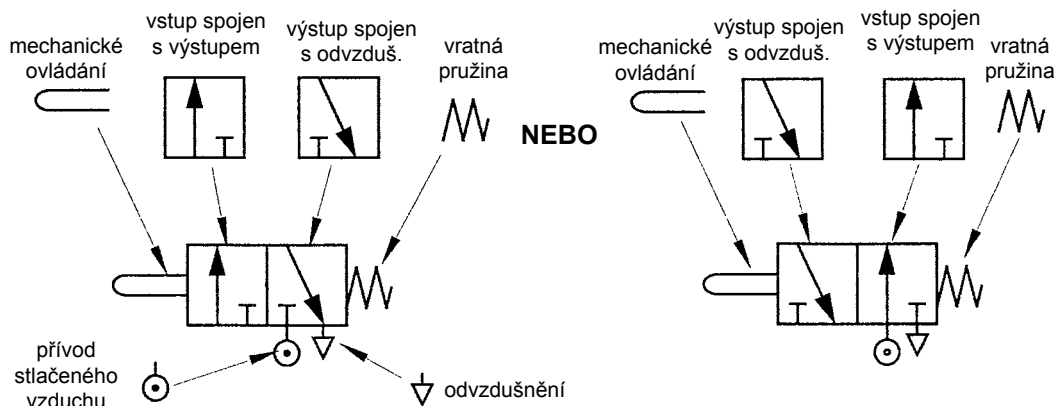
Ventily pro řízení směru proudu média (stlačeného vzduchu, kapaliny) je třeba přestavovat do příslušných poloh. To je možné realizovat lidskou silou, mechanicky, elektromagneticky, stlačeným vzduchem nebo kapalinou. Značky pro způsob ovládání ventilů jsou společné jak pro pneumatické, tak i pro hydraulické ventily. Níže uvedené značky pro ovládání se kreslí na levé straně, ale mohou být také zrcadlově nakresleny na pravé straně základní značky příslušného ventilu.

* nejedná se o samostatné ovládací prvky, ale o mechanismy, vestavěné do ventilu

Obr. 9.6 Značky pro způsob ovládání ventilů

Na obr. 9.7 je znázorněno, jak se postupným skládáním základních značek složí značka požadovaného ventilu.

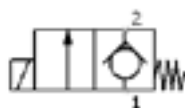

Obr. 9.7 Sestavení značky ventilu použitím základních značek

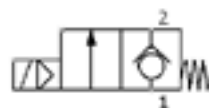
Schématické značky elektromagnetických ventilů

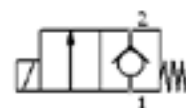
2/2 přímo řízený ventil

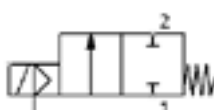
2/2 přímo řízený elektromagnetický ventil

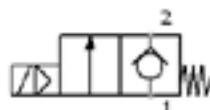
2/2 procesní ventil N.C.

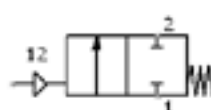
2/2 procesní ventil

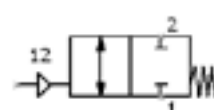
2/2 procesní ventil s externím pilotním ovládním

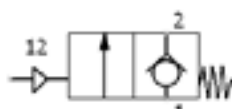
2/2 vzduchem ovládaný ventil

2/2 vzduchem ovládaný procesní ventil

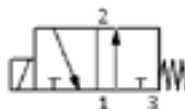
2/2 vzduchem ovládaný procesní ventil

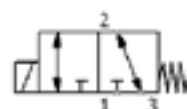
2/2 vzduchem ovládaný procesní ventil

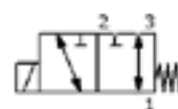
3/2 přímo řízený ventil N.C.

3/2 přímo řízený ventil N.O.

3/2 přímo řízený ventil

3/2 přímo řízený ventil

3/2 nepřímo ovládaný ventil N.C.

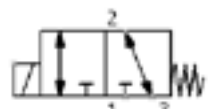
3/2 nepřímo ovládaný ventil N.O.

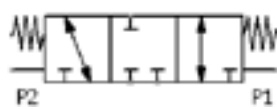
3/2 nepřímo ovládaný ventil N.C., externí pilotní napájení

3/2 nepřímo ovládaný ventil N.O., externí pilotní napájení

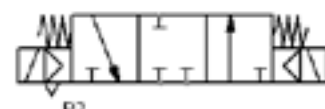
3/2 přímo řízený procesní ventil

3/3 vzduchem ovládaný ventil

3/3 elektromagnetický ovládaný ventil, externí pilotní napájení

3/3 elektromagnetický ovládaný ventil

9. Znázornění pneumatických obvodů

5/2 nepřímě ovládaný ventil - monostabilní

5/2 nepřímě ovládaný ventil - monostabilní

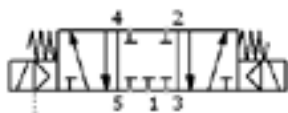
5/2 nepřímě ovládaný ventil - bistabilní

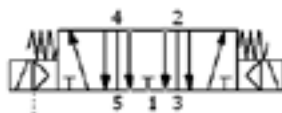
5/2 nepřímě ovládaný ventil - monostabilní, externí pilot

5/2 nepřímě ovládaný ventil - bistabilní, externí pilot

5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha uzavřena, externí pilot

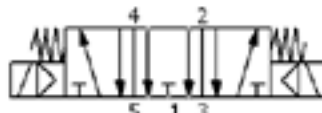
5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha odvzdušněna, externí pilot

5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha zavzdušněna, externí pilot

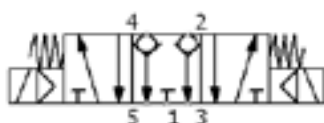
5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha uzavřena

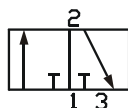
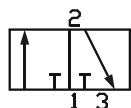
5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha odvzdušněna

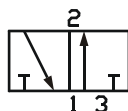
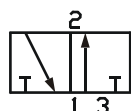
5/3 nepřímě ovládaný ventil - stř. poloha zavzdušněna

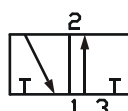
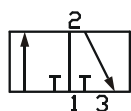
5/3 ventil s vestavěným zpětným ventilem

2x 3/2 ventil v neaktivované poloze uzavřený (N.C.)

2x 3/2 ventil v neaktivované poloze otevřený (N.O.)

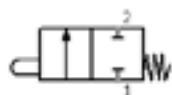
3/2 ventil v neaktivované poloze uzavřený (N.C.)

+

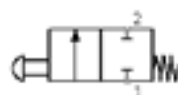
3/2 ventil v neaktivované poloze otevřený (N.O.)

9. Znázornění pneumatických obvodů

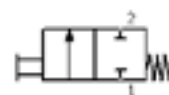
4a. Mechanicky ovládané ventily

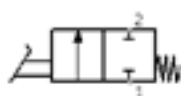
2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- základní typ

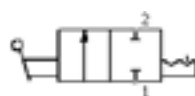
2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s hříbovým tlačítkem

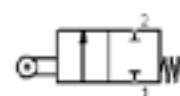
2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s tlačítkem

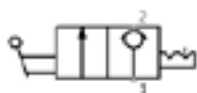
2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- nožní pedál

2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s točítkem

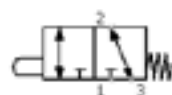
2/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s pákou a kladkou

2/2 ruční ventil

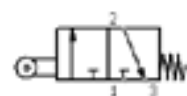
3/2 mechanicky
ovládaný ventil -
základní typ N.C.

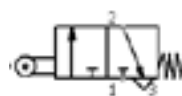
3/2 mechanicky
ovládaný ventil
- základní typ

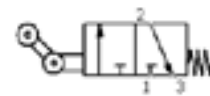
3/2 mechanicky
ovládaný
ventil s integrovaným
tlumičem hluku
- základní typ

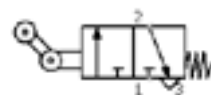
3/2 mechanicky
ovládaný ventil - s pákou a
kladkou

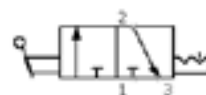
3/2 mechanicky
ovládaný ventil s
integrovaným tlumičem
hluku - s pákou a
kladkou

3/2 mechanicky
ovládaný ventil - se
sklopnou pákou a
kladkou

3/2 mechanicky
ovládaný ventil
s integrovaným tlumičem
hluku - se sklopnou pákou
a kladkou

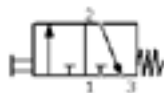

3/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s točítkem

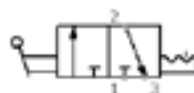

3/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s hříbovým tlačítkem

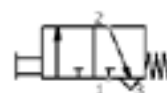
9. Znázornění pneumatických obvodů

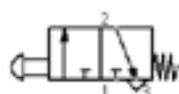
3/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s tlačítkem

3/2 mechanicky
ovládaný ventil
- s točátkem/
s páčkou/s hříbovým
tlačítkem

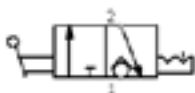
3/2 mechanicky
ovládaný ventil
s integrovaným tlumičem
hluku - se zapuštěným
tlačítkem

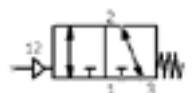
3/2 mechanicky
ovládaný ventil
s integrovaným tlumičem
hluku - s hříbovým
tlačítkem

3/2 mechanický ventil
- nožní pedál

3/2 ruční ventil

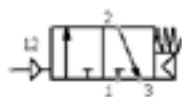
3/2 vzduchem
ovládaný ventil

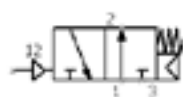
3/3 mechanicky
ovládaný ventil

9. Znázornění pneumatických obvodů

4b. Vzduchem ovládané ventily

3/2 vzduchem ovládaný
ventil N.C.

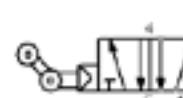
3/2 vzduchem ovládaný
ventil N.O.

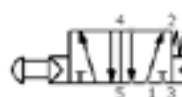
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - základní typ

5/2 mechanicky ovládaný
ventil - s pákou a kladkou

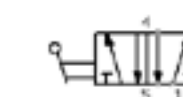
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - se sklopnou pákou
a kladkou

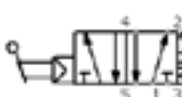
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - s hříbovým tlačítkem

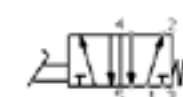
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - s tlačítkem

5/2 mechanicky ovládaný
ventil
- s ovladačem tlač. - táhni

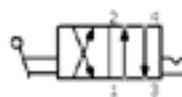
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - s páčkou/se
zámkem s klíčem

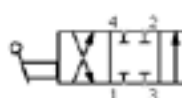
5/2 mechanicky ovládaný
ventil - nožní pedál

5/3 mechanicky ovládaný
ventil - s točítkem

4/2 ruční ventil

4/3 ruční ventil

4/3 ruční ventil

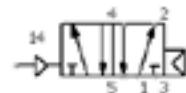
9. Znázornění pneumatických obvodů

5/2 vzduchem ovládaný ventil - monostabilní

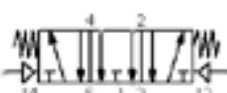
5/2 vzduchem ovládaný ventil - bistabilní

5/2 vzduchem ovládaný ventil - monostabilní

5/3 vzduchem ovládaný ventil - stř. poloha uzavřena

5/3 vzduchem ovládaný ventil - stř. poloha odvzdušněna

5/3 vzduchem ovládaný ventil - stř. poloha zavzdušněna

5/3 ventil s vestavěným zpětným ventilem - vzduchem ovládaný

5. Škrťací, zpětné a logické ventily

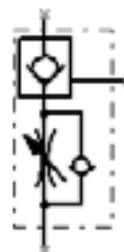
škrťací ventil - škrčení na výstupu / škrťací ventil in-line

škrťací ventil - škrčení na vstupu

tlumič hluku se škrčením

vzduchem ovládaný zpětný ventil se škrťacím a zpětným ventilem

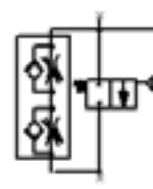
zpětný ventil

dvojitý zpětný ventil

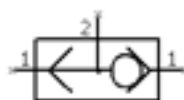
úsporný ventil tlaku

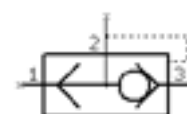
úsporný ventil průtoku

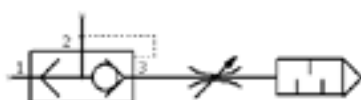
AND ventil

OR ventil

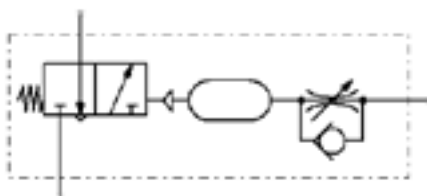
rychlodvzdušňovací ventil

škrťací rychlodvzdušňovací ventil

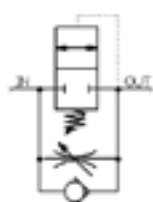
rychlodvzdušňovací ventil

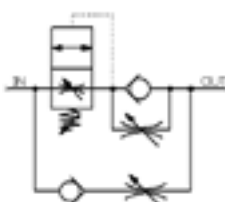
pneumatický zpoždovač signálu

pneumatický indikátor

ventil bezpečného řízení rychlosti na vstupu

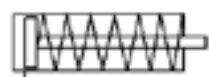

ventil bezpečného řízení rychlosti

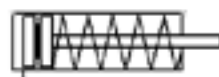
6. Pneumatické lineární pohony

Pneumatický válec je velmi zjednodušeně znázorněn v podélném řezu. Značky rozlišují mezi klasickými válci s pístem a válci jiných provedení. Kyvné pohony mají svůj vlastní symbol, který platí jak pro kyvné pohony s rotorem s křídlem, tak i pro pohony s ozubeným hřebem a pastorkem.

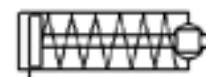
6a. Pneumatické lineární pohony jednočinné

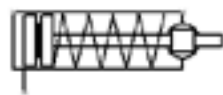
jednočinný válec
- pružinou zasunutý

jednočinný válec
s magnetem - pružinou
zasunutý

jednočinný válec
- pružinou vracený,
zajištěný proti
pootočení

jednočinný válec
s magnetem
- pružinou zasunutý,
zajištěný proti pootočení

jednočinný válec - pružinou zasunutý

jednočinný válec s magnetem
- pružinou vysunutý

jednočinný válec - pružinou vysunutý,
zajištěný proti pootočení

jednočinný válec s magnetem
- pružinou vysunutý, zajištěný proti
pootočení

6b. Pneumatické lineární pohony dvojčinné

dvojčinný válec
bez magnetu

dvojčinný válec
s magnetem

dvojčinný válec
s nastavitelným
tlumením

dvojčinný válec
s magnetem a
nastavitelným tlumením

dvojčinný válec bez magnetu
- pístnice zajištěna proti
pootočení

dvojčinný válec s magnetem
- pístnice zajištěna proti
pootočení/válec s vedením

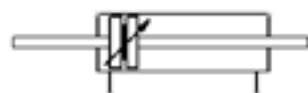
dvojčinný válec s magnetem
a tlumením - pístnice zajištěna
proti pootočení/válec s vedením

dvojčinný válec s magnetem,
s průchozí pístnicí

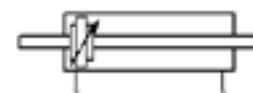
dvojčinný válec s magnetem
- s průchozí pístnicí zajištěnou
proti pootočení

dvojčinný válec s magnetem a
tlumením - s průchozí pístnicí

dvojčinný válec - průchozí
pístnice

dvojčinný válec - průchozí
pístnice s tlumením

dvojčinný válec
s přesnou brzdou

dvojčinný válec
s brzdou

9. Znázornění pneumatických obvodů

6c. Pneumatické lineární pohony - ostatní

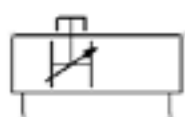
tandemový válec

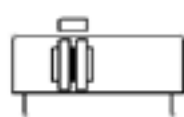
vícezdvihový válec - dvě pístnice

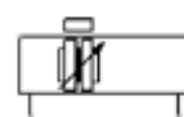
vícezdvihový válec - pístnice na obě strany

bezpístnicový válec s mechanickou vazbou

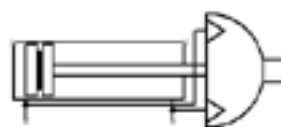
bezpístnicový válec s magnetickou spojkou

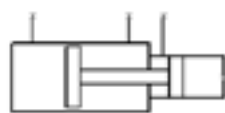
bezpístnicový válec se sinusovým průběhem

dvojpístový válec

upínací válec

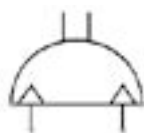

pneumaticko-hydraulický zesilovač

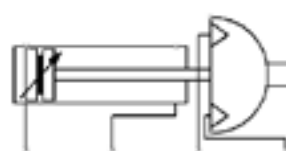

pneumaticko-hydraulický převodník

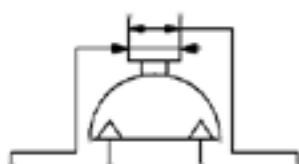
7. Pneumatické kyvné pohony

kyvný pohon

kombinovaný lineárně rotační pohon

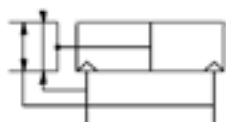
rotační úchopná hlavice

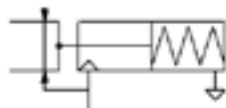
kyvný pohon - třípolohový otočný

9. Znázornění pneumatických obvodů

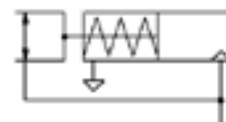
8. Úchopné hlavice

paralelní úchopná hlavice
- dvočinná

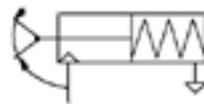
paralelní úchopná hlavice
- jednočinná N.O.

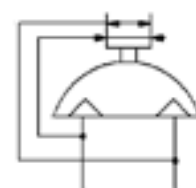
paralelní úchopná hlavice
- jednočinná N.C.

úhlová úchopná hlavice
- dvočinná

úhlová úchopná hlavice
- jednočinná N.O.

rotační úchopná hlavice

9. Prvky pro vakuum

vakuometr

digitální tlakový/vakuový
snímač

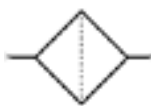
vakuová přísavka

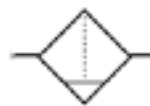
vakuová přísavka
s měchem

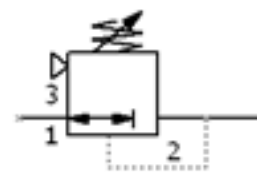
vakuová přísavka
s odpružením

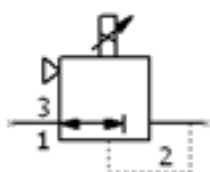
vakuový filtr

odlučovač vody
pro vakuum

přesný vakuový
regulátor

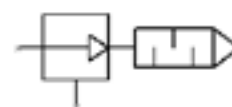
E-P převodník pro
vakuum

vakuový zpětný
ventil

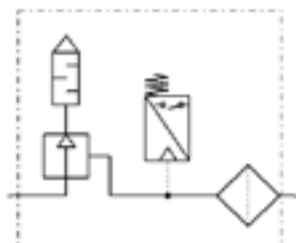

ejektor - základní
provedení

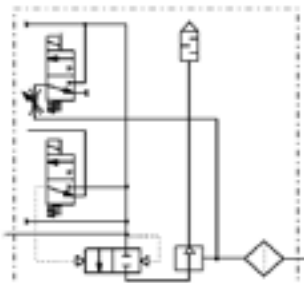

ejektor s vestavěným
tlumičem hluku

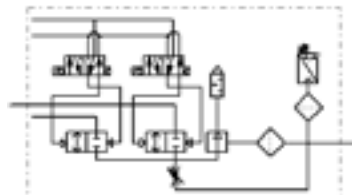
9. Znázornění pneumatických obvodů

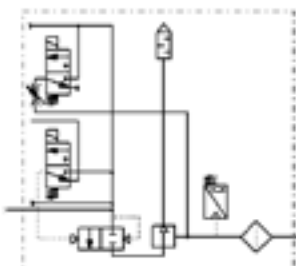
modulární ejektor
se snímačem

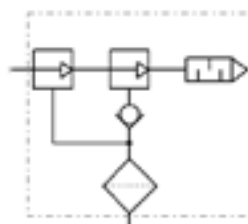
modulární ejektor
s ventily

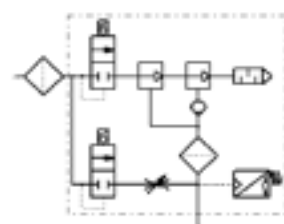
modulární ejektor
- s ventily, snímačem a filtrem

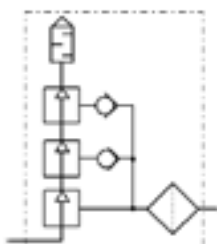
modulární ejektor
s ventily a snímačem

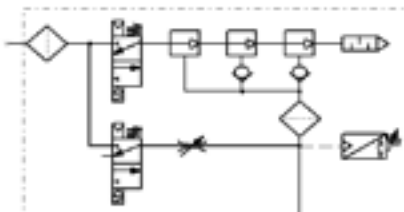
dvoustupňový modulární
ejektor - základní provedení

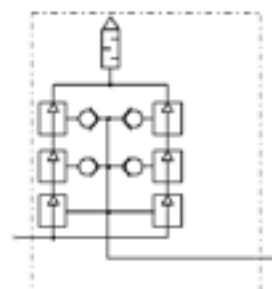
dvoustupňový modulární
ejektor - s ventily
a snímačem

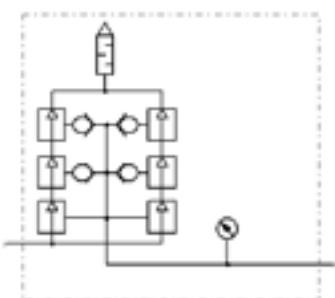
modulární třístupňový
ejektor - základní provedení

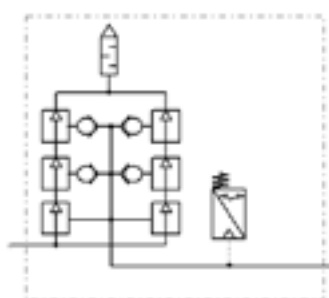
modulární třístupňový ejektor
- s ventily a snímačem

modulární dvojitý
třístupňový ejektor

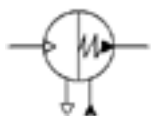
modulární dvojitý třístupňový
ejektor s manometrem

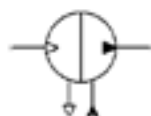
modulární dvojitý třístupňový
ejektor se snímačem

9. Znázornění pneumatických obvodů

10. Prvky pro procesní techniku

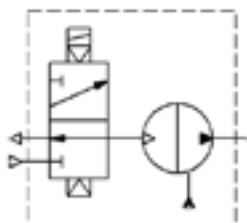
procesní čerpadlo
- s vestavěným
omezovačem pulsů

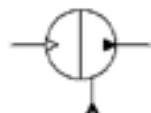
procesní čerpadlo
- automaticky spínaný typ

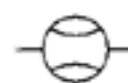
procesní čerpadlo
- vzduchem ovládaný typ

procesní čerpadlo
- s vestavěným
elektromagnetickým
ventilem

procesní čerpadlo
- vzduchem ovládaný typ

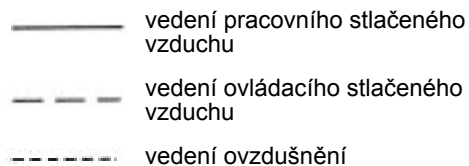

digitální průtokoměr

9. Znázornění pneumatických obvodů

11. Spojovací šroubení a potrubí

Pokud je to možné, mají se čáry znázorňující potrubí nebo hadice, kreslit přímo a bez křížení.

Obr. 9.8 Schématické značky kanálů pro přenos energie

